

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 293.

V Ljubljani, v soboto 20. decembra 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 18. decembra.

Danes imela je zbornica poslancev zadnjo sejo pred božičnimi prazniki. Gosp. predsednik dr. Smolka spominjal se je precej v začetku seje, da bode presvitla cesarica kmalo obhajala svoj rojstni dan, ter si je izprosil dovoljenja, jej v imenu zbornice pri tej priliki čestitati. Poslanci so temu predlogu pritrdili z živahnimi dobro-klici.

Na dnevnem redu bila je potem prošnja nekaterih moravskih občin, da bi jim ne bilo treba pobirati davkov za državo. Upravna sodnija je namreč nedavno vsled neke pritožbe razsodila, da država občinam nikakor ne more nakladati dolžnosti, da bi one za njo pobirale davke, kar jim prizadeva veliko sitnosti in stroškov. Državni zbor je sklenil prošnjo omenjenih občin izročiti vladi v tehten pretres in ob enem vladi priporočiti, naj skoraj predloži postaven načrt o tem, kako se bodo odslej pobirali davki tam, kjer so jih doslej pobirale občine.

Ko se je potem v tretjem branji potrdila postava o krajnih železnicah, prišle so na vrsto prošnje centralnega društva za izdelovanje sladkorja. O tej zadevi govorili so česki poslanci poročevalec Tališ, Gregr, Hevera in dr. Rieger, ki so omenjali stisk, ktere so letos zadele sladkornice na Českem. Konečno je bila sprejeta resolucija, v kateri se vladi priporoča, da naj to zadevo vsestransko povdarja, željam sladkornic po mogočnosti vstreže in zbornici prej ko mogoče predloži postaven načrt, po katerem se bode preuredilo obdačevanje sladkornic. Tudi naj skliče enketo, ki bode imela vse dotične zadeve pretresati.

Zadnji predmet dnevnega reda je bila postava zoper trtno uš. Vdeležilo se je dotične obravnave mnogo poslancev, večidel iz vinorejskih krajev. Govorili so Fürnkranz, Ruf in Lustkandel za dolenjo Avstrijo, Coronini za Primorsko, Foregger in Wurm-

brand za spodnjo Štajarsko, dr. Vošnjak za slovensko Štajarsko in Kranjsko. Vsi govorniki so zlasti zahtevali, da se mora visoki davek odpisati, ako trtna uš vniči kak vinograd. Vlada je hotela, da naj se davek odpiše le tedaj, ako bi se uradno zaukazalo tako vničenje, da bi se zadušilo razširjevanje trtne uši. Poljaki in Čehi, ki nimajo vinogradov, so glasovali za vladino določbo, vsi drugi poslanci pa za prej omenjena polajšanja, ki so bila tudi sprejeta. Ob 3/4. uri je gosp. predsednik sklenil sejo ter poslancem vošil vesele praznike, ob enem pa jim naznanil, da se jim bo prihodnja seja sporočila pismeno. Jutri zboruje še gospodska zbornica, potem pa, ko bo imela ona zadnjo sejo pred Božičem, bo državni zbor začasno sklenjen po ukazu cesarjevem. Po novem letu se zborovanja pričnó najbrže 20. januarija, eni so pa mislili, da se snide zbor že 15. januarija.

Pogled v Italijo.

„Ni vse zlato, kar se blišči“, slóve národní pregovor, ki veljá tudi o laških razmerah. V Italiji vladajo možje, ki so podirali altarje in prestole, pri vravnavi in upravi dežele pa pokazali veliko nezmožnost. Sedanjih laških državnikov ne vodi blagor dežele, marveč osebna korist in častihlepnost. Politična oligarhija je razdjala cvetočo Italijo. „Na tilniku nam sedi“, tako je pisal Gaetano Zochi, „srečna oligarhija, ki se krčevito drži krmila države.“ V zbornici ne najdeš močne vladne stranke, na katero bi se mogla opirati vlada, zato sedi stari Depretis vedno na dveh stolih in skuša vstreči levici in desnici. Zato je tudi o parlamentnih počitnicah imenoval generala Riccotija z desnice vojaškim in Pessino z levice pravosodnim ministrom.

Na leto potegnejo laški poslanci 743.337 lir, za to so pa v šestih mesecih skovali dve revni postavi, in še pri teh si je minister Baccelli zlomil

vrat. Ko je 24. junija želel Depretis, da bi mu zbornica izrekla zaupnico, zapusti opozicija dvorano, in zbornica ni bila sklepčna. In ko je bil koncem novembra zopet otvorjen italijanski parlament, celó sklepčen ni bil vsled malomarnosti poslancev. Ni čuda toraj, da grajajo listi brez izjeme neplodovito delovanje parlamenta. Tako piše „Fascio“: „Nikdo ne veruje več parlamentnemu delovanju: vse stranke životarijo le od dne do dne. Delo greni vsem utrujenost, zoprnost in nevolja; nesramen počitek, ostudna nemarnost in cinična malomarnost: to je podoba modérne Italije“. In 9. junija je pisala židovska „Libertà“: „Pomilovanje nam vzbuja sedanja zbornica. Navzočih je le nekaj poslancev in še ti se dolgočasijo in tratijo čas. Ministrom in poslancem je malo na tem ležeče, da bi si pomagali iz morja, ali, kakor Dante poje, iz mlakuže.“ V „Secolo“ je bilo pred meseci brati odprto pismo na Depretisa: „Pod Vašo vlado je v Italiji vse v največjem neredu. Grozno vlada gola negacija. Le nekaj je še gotovega: Italija obstoji, toda le v zemljepisnih mejah. Znotraj reži nam nasproti strašna puščoba. Nobene vere več, povsod le dvom. Nikjer ljubezni do domovine, povsod malopridnost in sebičnost. Nobene pravice, marveč sramotna dejanja; ne slovstva, ne umetnosti, vse le dvorsko rokodelstvo. Kdor se protivi, se zasmehuje. Moč, zastava in narodova čast bile so žaljene povsod, v Tunisu, Egiptu.“

In kakošno je italijansko gospodarstvo? Bere se sicer v listih, da finančnemu ministru denarja preostaja, toda taki prebitki so navadno le na papirji, ker protidokazi so se vedno preupili. Poročevalec o budgetu, poslanec Sonnino Sidney je opozoril vlado na troje rane državnih financ. Omenil je, da pokojnine vedno rastejo, da so vojaške blagajnice prazne, dočim padajo obligacije cerkvenega (ukradenega) posestva. Tako raste leto za letom skriven dolg (debito latente), ki pa s časom postane javen. Za leto 1882 je bilo za pokojnine proračunjenih 64 milijonov lir, toda blagajnica jih je mora

LISTEK.

„Dvanajsterim večerom“ dodatek.

(Dalje.)

Beri tudi na naslednji strani 133 pogovor ali prepis Bogomirov z deklico Ano o „mojem“ stanju.

Tudi onega strašnega dinamita, s katerim žugajo komunisti siloma razstreliti bogatinom hiše in posestva, bi se naši prostomavtarski Mladoslavenci morda ne vstrašili, ko bi že imelo priti tako daleč. Saj povesti njihove že diše po njem. Ako ne verjameš mojim besedam, preberi ono nagnusno, trivijalno kanibalsko povest: „Cmokavzar in Ušperna“ („Ljubljanski Zvon“ 1883), kjer se pisatelj pobaha, „da je prvi v roman vpeljal izvrstno moč dinamita“; tudi se bo „marsikteri vrstnik in zameec od strupene zavisti in same nejevolje življenje prikratil, da ni prvi naletel na velikansko idejo tudi v romanu porabiti silovito moč dinamita za pošiljanje ljudi tija, kjer muh ni“. No, že razumemo, saj pa tudi mu je geslo: „plurima mortis imago“, kakor predobro kaže črna povest, če se, ne bo meni reklo, da jaz črno vidim, kjer ja belo. Da, da, Mirko, dosti črnega vidim v tem panteističnem, nihilističnem

mladoslovenskem slovstvu! In kaj naj pomenijo enake povesti?! Kaj ne, pisatelj, da se v pest smejate, ko vam Slovenci v kljub temu ploskajo, ter vas hvalijo in po časnikih priporočajo proti lastnemu prepričanju in v lastno pogubo. Vi pa pravite: Mundus vult decipi, ergo decipiatur!

Zarotili, zakleli so se, da hoté zatreči, kar je še krščanskega življa v narodu slovenskem. In cesar ne premore v to njihova lastna moč, si pa izposojajo iz drugih slovstev, s tem, da pridno prelagajo na slovensčino. Vrgli so se sosebno na Turgeneva. Tega pisatelja spretnosti in genijalne nadarjenosti ne tajim sicer, ker priznana je od vsega sveta in jaz sam, kar sem ga čital, občudujem posebno njegove naravne slike življenja, ktero nam riše, resničnost in vsestransko originalnost. Vendar pa, bo li zamogel Turgenev koristiti Slovincem in blažiti jih? Tudi tu ne vé se ločiti oblika in originalnost od vsebine in načel izraženih v Turgenevovih povestih. Toda ne, recimo bolje, Turgenevove nazore tudi njegovi častilci med nami predobro poznajo in prav zaradi tega se zanj toliko navdušujejo, da tem hitreje spodkopljejo narodu ono pozitivno stališče, ki mu daje kristjanstvo. Turgenev navzel se je v mlajših letih nemškega klasičnega duhá, študiral je pred vsem Hegel-a — in tega filozofa panteističen duh veje iz Turgenevovih spisov. Hegelova zistema

je v živem nasprotju z vso filozofijo prejšnjih vekov, metafizika je gola sanjarija; prvi in najpotrebniši zakoni vsemu mišljenju in duševnemu življenju zanikujejo se; zatoraj pa ni je več objektivne resnice, ne večnih nespremenljivih zakonov, po katerih bi se imelo ravnati človeško mišljenje in delovanje; a v Hegelu tudi proste volje ni, ne lastne določbe; živi in deluje vse sama narava, v njej je spojena vsa resničnost. In kako zvesto Turgenev vse te nazore upodablja v svojih romanih in povestih, dobro premišljeno, in povsod dosledno, kako mu je človek in njegova volja osodna igrača, in ta osoda, kako grozno slepo razmeta in spluje vse prizadevanje človeško v ničevost, kako je vse neizogibno razpisano, da vse zamori in zadavi. O tem se lahko vsakdo prepriča, da le eno povest Turgenevovo prebere. A Hegelov idealizem je pa tudi filozofija absolutne apatije in miru, recimo smrti, pravi nihilizem. Apatija! In prav zaradi tega je Turgenevu narava veličastna, ker ne pozná ne ljubezni ne sovraštva. „Zatoraj pa ljubezen ni naravni čut, ampak ona je bolezen, neko posebno stanje telesa in duše“. Tak je Turgenev, in on naj bi blažil Slovence!

Toda za zdaj dovolj o tem. Še o neki drugi reči bi rad govoril. Vem namreč predobro, kaj ti je na srci, ljubi Mirko, o čemur bi me rad slišal. (Dalje prih.)

izplačati le 41, primanjkljaj so pokrili s prodanimi rentami.

In kako gospodarijo s cerkvenim posestvom? Od zneska prodanih posestev dobi vlada 25 odst.; vrh tega 30 odstot. davka, od premakljivega blaga 13-20 odst., in davek „mrtve roke“ znaša 4-80 odstotkov. Toraj 78 odst. zgine v žrelo državne blagajnice. Zaloga bogočastja dobi le 22 odst., pa še s temi se plačujejo pokojnine. In ko bi bile tudi vse finance v najlepšem in najboljšem redu, če pa narod ječi pod težo davkov in se širi revščina po vsi Italiji! Trumoma zapuščajo Italijani svojo domovino in iščejo kruha v inozemstvu. Leta 1878 se jih je stalno izselilo 40.000; leta 1883 stalno 68.416, začasno 100.684. Meseca maja 1883 je Crispi govoril: „Od leta 1876 do 1883 smo si morali izposoditi 1.700.000.000 lir. Iz tega se mora sklepati, da smo na leto izdali 250 milijonov lir, ki jih niso pokrili dohodki. Vzemimo še 300 milijonov nezaloženega dolga: kako moremo trditi, da je odpravljen deficit?“ In nobeden mu ni ugovarjal. Vojaški budget je narasel že na 259.600.000 lir.

Nič na boljem niso Italijani gledé vnanje politike, in gospod Mancini bode moral marsiktero vtakniti v žep. Elegični glas raznih listov jasno priča, kako nezadovoljni so Italijani s carskim shodom v Skiernjivicah. Poslanec Bovio piše v listu „Fascio“: „Sedaj vemo, zakaj je bil italijanski kralj izključen iz carskega shoda. Postanek in narava italijanske države sta revolucijarna, ker je italijanska država bila in je še proti papežu, proti kateremu so obrnjene vse delujoče moči. „Non possumus“, tiči državi Italiji kakor trn v mesu. Niti Manabrea, niti Curci, noben diplomat, niti jezuit ne odstrani tega protislovja. In garancijska postava, ki pripozna dva vladarja v Rimu, bila je zmota, ki je ne opravičiti niti zgodovina, niti logika, pregrešek, kterega škodljive posledice od dne do dne bolj spoznavamo in objokujemo. Če države evropske v Italiji iščejo zaveznika, smejejo se kralju in papežu ponujajo roke. Če hoté Italiji groziti, zahtevajo, da Vatikan mora biti palača in ne ječa.“ To so odkritosrčne besede! A tudi drugi domoljubi ne morejo strahu in nezadovoljnosti prikriti, pa se tolažijo, češ, da je „grozdje še kisel“. Tako je pisal 1. oktobra 1884 v „Nuova Antologia“ razminister Bonghi: „Sedanji položaj ukazuje nam prav priprosto politiko, namreč ohraniti dobre odnošaje do vseh, ki jih hoté gojiti i do nas. Z nobenim se ni treba bratiti, na nobenega se naslanjati.“ Kako samozavestno, in vendar je znano, da ravno Italija išče povsod le zaveznikov in le s pomočjo teh je postala „Italia unita“!

In slednjič: Kakošne so razmere med Vatikanom in Kvirinalom? O tem smo pred meseci na tem mestu že govorili. Rimsko vprašanje se vije, kakor morska kača že 14 let. Sv. oče delé dobrote na vse strani, podpirajo 270 šol, ktere obiskuje 20.000 otrok. Vsako leto izdajo v ta namen 500.000 frankov. Vlada pa hodi svojo pot, in vendar si upamo trditi, da papež morejo mirneje gledati v bodočnost, kakor vlada italijanska; kajti „ako gospod ne zida hiše, trudijo se zastonj, ki jo zidajo“. H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. decembra.

Notranje dežele.

Slovan se mora povsod svojemu sosedu vmi-kati, bodi si že Lah, Nemeec ali Madjar. Povsod, povsod, kjer ju je volja božja postavila skupaj v en kraj, mora se vse goditi, kakor njegov sosed hoče in nikdar ne, kakor bi bilo Slovanu na korist za dušo in za telo. Pravili smo že, da so v ljudski *šoli škedenjski pri Trstu*, kjer se slovenskim otrokom duševna hrana v laškem jeziku podaja, Slovenci želeli upeljati za krščanski nauk slovenski jezik, da bi otroci verske resnice tem bolj razumeli in pre-bavali. Kaj pomaga še toliko truda od strani kate-heta, ali pa od strani učenea, ako si prvi dan na dan prizadeva svete resnice otroku še tako izvrstno razlagati, ali pa ako se jih poslednji še tako dobro na pamet nauči, če jih pa revišče ne razume! Cel svet se je nadjal, da bo toraj vpeljava slovenskega podučnega jezika za krščanski nauk vsakemu po volji; toda kaj še! Tržaški magistrat se je tej no-votariji vstavil, češ, da ni patrijotična ter je vložil ugovor pri c. kr. deželnem šolskem svetu primor-skem. Le-ta je določil, da se mora tudi zanaprej krščanski nauk v Škedenju slovenskim otrokom v laškem jeziku predavati. Ali je čuda, če je potem posebno v Tržaški okolici mlajši zarod vedno bolj divji? Stariši, večinoma delavci, ki gredó za delom

od jutra do večera, se pač ne utegnejo pečati z izgojo svojih otrok. V šoli tak otrok nič pridobiti ne more, ker ni jezika popolnoma zmožen, za to pa tudi raste. kakor teliček v hlevu. Kar je hudob-nega, se krepko razvija, za to že skrbi vsa njegova okolica, kjer ni skoraj nikdar lepe besede slišati, kali dobrega se pa v njem popolnoma zaduše, ker nima roke, ki bi ga gojila.

Radovedni smo, kaj bo v *Dalmaciji*. Lansko leto so ondi sklenili v deželnem zboru, da hočejo staviti predlog na državno vlado za vpeljavo slo-vanščine po vseh javnih uradih Dalmatinskih na-mesto laščine, v kateri se sedaj ondi uraduje. Letos so bili ta teden Dalmatinski poslanci pri grofu Taaffeju, kterega so prosili pokroviteljstva predlogom v deželnem zboru sklenjenim za vpeljavo slovanščine v javne urade. Taaffe je rekel, da bo tiste predloge kmalo v roko vzel, premislil in po mogočnosti se nanje oziral. Na ta odgovor ministra Taaffeja se za Dalmacijo lahko razno zgodi; kaj še bode, smo radovedni. Načelnik desnega centra, grof Hohenwart je Dalmatincem obetal, da se bode toplo potegnul vpeljavo slovanščine v Dalmatinske urade.

Za *anarhisti* jeli so posebno na Avstrijan-skem v Lincu in po sosednih mestih trdo postopati. Da so štiri v Lincu prijeli smo že naznanili. Sedaj imajo pa že tudi na varnem ondašnjega lončarja Fuchsa, ki je bil načelnik delavškega izobraževal-nega društva. Ogerska policija je dobila iz Linea naznanila, da se je več delavcev v poslednjem času na Ogersko izselilo, kateri vsi so posebno vdani anarhističnim načelom. Večinoma so se vsi obrnili v Budapešt. Da bi pa prihod ne bil sumljiv, kupili so si večinoma vozne liste za eno ali za dve postaji manj. Kakor Linska policija pravi, so menda tudi dobro preskrbljeni z strelivom, posebno z dinamitom. Ogerska policija je neki vse pripravila, da se jih bode še o pravem času polastila, preden bodo začeli svoje nevarne in pogubne burke uganjati.

Teden, ki ga danes skončamo, ostal bo marsi-komu dalje časa v spominu, kakor bi bil kdo prej pričakoval. V *denarnem svetu* Dunajskem in Pražkem je bil nekaj grozen polom. V Pragi je zagromelo veliko narodno podjetje ob tla, ki je bilo vstani večinoma češko narodno gospodarstvo, tovar-niška podjetja in drugo enako za seboj potegniti, če bi mu ne bili na Dunaji pri avstro-ogerski banki krepko pod pazduho segli. — Na Dunaji pretresla je osobna nepoštenost dva velika denarna zavoda, kakor smo reč že po telegrafu poročano objavili. Pri „Giro in Kassenverein“ so zaprli urad-nega načelnika Baldaya, zarad malenkosti 166.445 goldinarjev, ki jih je pozabil v blagajnico vložiti in jih je rajši doma za-se porabil. Toda kaj se mu mora, saj je znano, da se mali tatovi obešajo, ve-liko pa spušajo, kake dve ali nekaj let zapora in — vse bo poravnano, on pa bogat mož. Za Baldajem se ni še dobro telegraf ohladil in že zopet so nanj vdarili, rekoč: „ravnatelj eskomptne banke Luka Jauner je zginil, v blagajnici pa manjka kaka dva milijona goldinarjev“. Kam jih je djal, Bog vé, kajti pri njegovem vstreljenem truplu niso več do-bili kakor le bornih 24 goldinarjev, ktere na Du-naji v enem tednu tudi dober berač skupaj spravi. Oba uradnika sta imela plače prvi 8 drugi 18 tisoč goldinarjev. Igra na borsi jih je pripravila, da sta svoje poštenje zapravila.

Vnanje države.

Poljski poslanec Jadzewski predlagal je v nem-škem državnem zboru, da naj se na *Po-znanskem* pri sodnijah vpelje poljski jezik. Pred-log izročil se je komisiji in ta je določila, da ni nobenega vzroka nemščino odpravljati in poljščino vpeljati. Sicer se je pa na poljščino že zadosti ozir jemalo pri državnem postavodajalstvu. Taki so toraj Nemei. Naj bi si jih pač za vzor vzeli vsi tisti naši narodnjaki, ki so sitnim našim nemškutarjem vedno s polnimi rokami za petami in jim vedno še več dati hočejo, kakor poslednji sami zahtevajo. Ni se nam pri tem ozirati ne na levo, ne na desno, temveč naravnost sami na-se moramo gledati. Drugi bodo že za-se skrbeli, da se jim bo dobro godilo.

Razumnštvu tudi po *Nemškem* ne cvetó ravno same rožice, tudi ondi je težko dobiti kaj prida službe. To nam spričujejo prošnje, ki jih nemški učeni proletarijat vlaga na ministerstvo zunanjih zadev za službe v zapadni Afriki. V obče je znano, da ima Nemčija še nekoliko več učenega proletarijata, kakor se tega drugod nahaja, kajti kamor prideš po celi Evropi, povsod dobiš Nemea v javnih, kakor tudi v zasebnih službah. Ker jim je domá svet premajhen postal, poskušajo drugod, in to najrajši med slovanskimi rodovi svojo srečo vtemeljiti. Ker jim dobrosrčni Slovani povsod na roke gredó, se jim to navadno tudi kmalo po-sreči, pa kakor hitro tak naseljen inostranec čuti, da se je ogrel, ošaben postane in Slovane straho-vati pričinja. Če ni res, pa naj kdo reče, da ne! V Rusiji zavzemajo Nemci še vedno mnogo naj-boljših služeb v javnih uradih, kakor tudi pri trgo-vini in ravno tako je tudi na Srbskem, Bolgarskem in v Turčiji. Kako je pri nas, še ne goverimo ne, saj so razmere po deželi le predobro znane. Vsak boljši kosec kruha vtakne se Nemcu v žep, in če ga slučajno ni še v deželi sposobnega Nemea za to, naročé si ga pa nalašč iz rajha. Preprodukcija iz-obraženih je pa na Nemškem že tolika, da jim je tudi Evropa že premajhna postala in Bismarkova

naselbinska politika v zapadni Afriki odprla jim bo novo polje, kjer se bodo lahko naseljevali in svojo kulturo raznašali. Zunanji urad je vsed tega, ker mu takih prošnja dan na dan več prihaja, objavil po časnikih, da do sedaj Nemčija nima še no-bene pravice ljudi za javno službo v Afriki nabirati, pač pa naj se prosilci obrnejo do dotičnih trgovcev kateri imajo ondi že naselbine, kajti isti jih lahko sprejemajo, za slučaj, če jim je ravno potreba kaj takih moči.

Domače novice.

(*Katoliška družba rokodelskih pomočnikov*) se je večeraj poklonila s predsednikom č. g. J. Gnjezdo, podpredsednikom č. g. Ant. Kržičem, s pokro-vitelji društva in nekterim udi prevzv. knezoškofu Jakobu ter v smisli svojih statotov prosila, naj blagovolijo sprejeti pokroviteljstvo. Škof so družbo zagotovili svoje posebne naklonjenosti, ker jim je bila že pred prekristna Kolpingova naprava močno pri sreju, in obljubili so po svoji moči podpirati njene preblage namene. Zlasti so se zanimali zastran na-prave nove hiše in želeli, da bi Bog družbi obudil kakega radodarnega pa se vé, da — bogatega do-brotnika. Naj se družniki zaupno do sv. Jožefa obračajo.

(*Premil. knezoškof*) ogledali so si tukajšno raz-stavo ženskih ročnih del, kjer so se poldrugo uro zamudili in konečno svojo pohvalo izrekli o mnogo-vrstni in prekrasni zbirki.

(*Državni poslanci slovenski*) vrnili so se večeraj, nekteri pa danes z Dunaja, kamor se je ta teden podal tudi gosp. deželni predsednik kranjski baron Winkler.

(*Imenovanja*). Dosedanji finančni ravnatelj za Kranjsko g. Bartuschek, ki je pa v Inomostu služboval, postal je c. k. dvorni svetnik in finančni ravnatelj za Tirolsko. Novi finančni ravnatelj za Kranjsko postal je tukajšni c. k. finančni nadsvetnik g. Dimitz. V Celovec imenovan je za finančnega ravnatelja c. k. finančni nadsvetnik g. Ozönig iz Trsta in za fin. ravnatelja v Solnogradu naš ro-jak c. k. finančni nadsvetnik g. Viktor Vist, ki je v svoji mladosti že v Ljubljani služboval pri te-danjem kameralnem uradu.

(*Dve uri zamude*) imel je današnji dunajski poštni vlak zarad sneženega vremena na svoji go-renji cesti po visokem Štajarji.

(*V novi cerkvi*) pridigoval bo jutri popoldne ob 5. uri preč. g. Rozman, župnik sv. Jakoba v Ljubljani. Po pridigi bodo litanije in „ofer“.

(*Zvonovi za cerkev presv. Srca Jezusovega*) prepeljali so se danes popoldne lepo ozaljšani in ovenčani iz Samassove livarne v novo cerkev. Štirje so in imajo naslednje teže in glasove: Veliki zvon s podobo presv. Srca Jezusovega, kakor je taista v cerkvenem velikem altarji, ima poleg tega napis: V čast presv. Sreju Jezusovemu me je napravilo društvo, kteremu je bil predsednik: kanonik Andrej Zamejic; namestnik Jos. Regali; tajnik Avgust Erzin; bla-gajnik Janez Dogan. Odborniki: Fr. Bahovec, G. Jemec, Lorenc Kopač in Val. Pehan. Št. 1441. Vliil Albert Samassa, c. kr. dvorni zvonar v Ljub-ljani 1884. Teža mu je 1067 kg., glas pa *Es*. — Drugi zvon št. 1442 ima podobe: Marije Device, sv. Jožefa in sv. Vincenca; tehta 480 kg. in ima *G*; tretji ima podobe: sv. Štefana, sv. Rudolfa in sv. Alojzija; težak je 337½ kg., glas mu je pa *B*; četrti ima podobe: sv. Andreja, sv. Cirila in Me-toda; tehta 204 kg. in ima glas *Des*. Danes so zvonove obesili na tramovje pred cerkvijo postav-ljeno, kjer jih bode jutri ob 10. uri dopoldne pre-milostljivi knezoškof dr. Jakob Misija blagoslovil in se bodo v ponedeljek, ako se jim dotlej ležišča dodelajo, potegnili v zvonik, kjer bodeta srednja dva vrh malega in velikega visela. Veljalo bode vse skupaj 6000 gold., nabranega je pa do sedaj nekaj čez 3000. Prijateljem lepega zvonjenja, kakoršno bo tukaj gotovo, se toraj še prav posebna lepa prilož-ponuja, da priložé svoj dar velikemu podvzetju v pomoč in izpeljavo.

(*O novi monštranci za cerkev presv. Srca Je-zusovega*) smo sicer na kratko že poročali, a zdaj ko smo si jo z lastnimi očmi ogledali, nam je mo-goče natanko opisati ta krasen umotvor. Slično s slogom, v kterem je omenjena cerkev zidana iz-delana je tudi monštranca — v strogo gotiškem slogu. Visoka je 73 cm. in tehta starih 7½ funtov. Vlita je iz bronu in je jako močno v ognju pozla-čena, nenavadno umeteljno cizelirana, da človeka

istinito očara, ko si jo natančno ogleda. Vse je mojstersko v pravem razmerju narejeno in z največjo marljivostjo zloženo. Stojale kinčajo sv. štiri evangelisti v zvišenem delu. V sredi, kjer je vmeščena „lunula“ je okrožje res prelepa sloga, okrašeno z rudečimi in modrimi kamenji. „Lunula“ je s pravega zlata, katero kinčajo umetno vloženi demanti, v sredi se pa blesti velik prekrasen topas. Ob straneh, t. j. na desni strani stoji v dolbini pod gostičnem stolpičem sv. Jernej, na levi strani pa sv. Avguštin masivno s srebra lita in zelo umetno cizelirana. Nad „lunulo“ vije se sreberni trak z reko našega Zveležarja: „To je moje Telo, katero sem za Vas žrtoval“. Nad tem trakom je vmeščen krasen velik ametist obdan z demanti. Ob vrhu stoji prelepo izdelan kip Marije čistega spočetja, obdan ob vsaki strani od angelja zamaknjena v molitvi. Tudi ti kipi so s pravega vlitiga srebra in stojé v dolbinah, nad katerimi se vzdigajo gotični stolpiči. Ob skrajnem vrhu je isto tako še jeden stolpiček s križem, ki je z rudečim kamnom okrašen. Omenjena velika dragocena kamnja sta s prstanov ranjega knezoškofa dr. Zlatousta Pogačarja, ktera je velikodušno daroval g. Simon Pogačar, brat knezoškofa. Čast in hvala mu za toliko krasen dar. Bog plati njemu in vsem darovalcem, ki so pripomogli s svojimi darovi, da se je tako delo izvršiti zamoglo. Mnogo pohvale gre tudi gg. Erzinu in Marnu, ki sta z veliko požrtvalnostjo nabirala darove za to delo. Mojstru, gosp. Francu Jerančiču, rojenemu Ljubljancu, sedaj pasarju v Wolfsbergu na Koroškem, pa prav iz dna srca častitamo za tak izboren umotvor, kakoršnih imamo malo na Kranjskem. Monstranca se ceni na 1000 gold. Včeraj so mil. knezoškof novo monštranco cerkve Jezusovega Srca ogledali in se jako pohvalno o delu izrekli. Danes so „lunulo“ za presv. R. T. posvetili in jutri jo bodo prvokrat rabili pri Božji službi.

(Pogorelo) je predvčeranjem zvečer ob 6. uri gospodarsko poslopje preč. gosp. Račiča, mornarskega višjega duhovna, pri sv. Heleni. Zgorelo je tudi šestero živinčet. Vzrok požara še ni znan. Poslopje je bilo zavarovano za primerno visoko svoto pri Tržaški „Riunione adriatica“.

(Davorin Trstenjak), preslavni naš zgodovinar in starosta slovenskih pisateljev, prosi čč. gg. župnike, naj bi mu izvolili naznauiti, ako ima ta ali oni med svojimi vernimi rodbino, ki se za Prelokarje pišejo. Eden teh Prelokarjev je bil učenik cesarja Maksimilijana, kateremu je tudi slovensko slovnico spisal in je pozneje kot Kostniški knezoško umrl.

(Štajarska hramilnica) v Gradei znižala je obresti. Denar daje na posodo po $4\frac{1}{2}\%$, jemlje ga pa sama v shrambo po 4% .

Ljubljanski anarhisti pred sodnijo.

(Konec.)

Zahtevanje „ekonomičnega oslobojenja“, pravi zagovornik, je popolnoma postavno in prav nič hudodelnega, kajti narodno-gospodarski napor vlade sam ves na to kaže. Preganjanje anarhistov je čudna in jako žalostna prikazen in ta pravda o tem oziru je, nadjam, se, da poslednja.

Ljubljanska dotična zadruga ni anarhistična in zatoženci nikakor ne zaslužijo tega priimka. Zagovornik na to slika po svoje, kakor mu je to bolje kazalo, nekatere glavne priče in pripoveduje na kakošen način da so se delali zapisniki v prediskavi.

Na to se spusti zagovornik v obrambo posamičnih zatožencev. O Železnikarju pravi, da je najmanj nevaren človek, kar jih je sploh kedaj na zatoženi klopi sedelo, „pes, ki laja, ne popade“. Železnikar še socialist ni bil, kako bi se bil zamogel drugače v Ljubljani vdeleževati pri napravi prisiljenih obrtnih zadrug, ktere so ravno anarhistični listi tako silno napadali. Gledé odobravanja umora ruskega cara, pravi zagovornik, da se nad tem sodnija ne more prav nič spodtikati, kajti v svojem prvem delu taisto ni prav nič protipostavnega. K večjemu bi ga zadel po § 305. prestopok odobravanja kakega nepostavnega dejanja; sicer je pa tudi iz vprašanj porotnikom stavljenih izpuščena beseda „tiran“.

Smešna bila je opazka zagovornikova in povsem židovskega brezdromovca vredna, ko je bil opazil, da so čevljarskega učenca Potiska Slovenci najeli, da bi bil svojega gospoda, ki je z Nemci vlek, pokopal! Žid je tukaj prej ko ne sam po svoji breznačajnosti tudi značajne Slovence sodil. Pošiljatev prepovedanih tiskovin na Breskvarico smatra zagovornik za past, v katero so Breskvarja vjeti mislili. Takih bedarij je še več navedel v svoji modrosti ter se o Šturmu in drugih dveh celó izrazil, da je za-

govor nepotreben, ker se zatožba proti njim nikakor ne more za resnobno smatrati.

Sploh je zagovornik dr. Ellbogen skušal stvar na smešno stran spraviti, da bi tako kolikor mogoče zbrisal vtise, ako bi jih bili med obravnavo o zatoženih porotniki sploh kaj dobili, ter se ko- nečno mogočno in ošabno obrne do porotnih mož, da posvetni sodniki zaradi mišljenja samo še nikogar ne morejo obesiti, po kazenskem zakonu pa ni nobenega dejanja dokazati. Državna oblast ni dokazala, da so zatoženci anarhisti, temveč ona si to le misli, da so anarhisti in je na to obtožbo osnovala.

Za njim oglasi se zopet državni pravdnik, rekoč, da mu na vse drugo ne bo odgovarjal, kakor le na krivo tolmačenje, da bi bile narodne razmere to pravdo provzročile. Osem mesecev tekla je preiskava in le enkrat ni niti jeden zatožencev niti prič o narodnih razmerah besedice znil, sploh do danes o njih nihče kaj vedel ni. Tukaj še le spravili so jih na dan. On toraj pri svoji zatožbi ostane.

Sedaj, ko je zagovornik rekel, da se dupliki odpové, oglasi se zopet Železnikar in tudi on zajaha konja narodnosti, češ, sovražniki moji so mi zavoljo narodnosti napravili to pravdo. Jaz bi si bil lahko na Francoskem napravil dobro trgovino, pa sem se iz ljubezni do Avstrije (?) semkaj povrnul. V Ljubljani sem lastno delavnico zanemarjal, da bi bil pomagal malemu obrtniku.

Tuma pravi, da so tudi njega Slovenci spravili na zatoženo klop iz golega sovraštva, ker je Nemeč! On se ni nikdar pečal s prepovedanimi tiskovinami, kar se mu tudi v pravdi ni zamoglo dokazati. Njegov obrt mu ni dopuščal, da bi se bil s takimi reči bavil.

Šturm pravi, da je poskušal delati za razvoj delavskega stanu, toda le na postavnem potu. V društvu so bili vedno narodnostni prepiri, ki so pa še le prav oživeli, kedar so napravili med saboj pevsko društvo. V javnih shodih je on vedno med delavci povdarjal ljubezen do Avstrije. Končal je svoj apel na porotnike z opozorom, naj se vendar usmilijo njegove žene in njegovih otrok.

Kriegl in Dhü se odpovesta besedi.

Predsednik na to še enkrat vse povzame in pravi, da se tukaj ne gre za teoretična spoznanja in za nazore, temveč za nakane rešenja delavskega vprašanja po silovitem potu. Na to podučil še o nekaterih pravnih izrazih porotnike, kateri so se ob 6. uri zvečer na posvetovanje iz zbornice umaknili in se še le ob 8. uri zopet tje kaj povrnili. Porotniki so potrdili gledé zatoženega Železnikarja le dve glavni vprašnji in to odobravanje umora ruskega cara Aleksandra II. in pa razširjanje prepovedanih tiskovin z 9 proti 3 glasovi. Na dalje so potrdili gledé Tume vprašanje o razširjanju prepovedanih tiskovin, toda s pristavkom da ni vedel, kaj je notri. Ker pa ta pristavek juridično vprašanje vniči, so se porotnikom stavila še druga vprašanja, ktere so pa zanimali.

Državni pravdnik pravi, da se mora Železnikar kaznovati zaradi hudodelstva veleizdaje in kalenja javnega miru po §§ 58 a), b), c), 65), a), kazen naj se mu pa odmeri po § 59 c) in 34. Obteževalna je konkurenca dveh hudodelstev in to, da je bil že kaznovan, polajševajočega ni nič.

Železnikar s povzdignjenimi rokami in solznimi očmi prosi za milostno določitev kazni.

Sodni dvor se umakne k posvetovanju. Ko se zopet povrne, razglasi predsednik razsodbo, vsled ktere se Železnikar obsodi na osem let v hudo ječo, poojstreno vsak mesec s postom. Obteževalen se je zdel sodnikom slučaj konkurence dveh hudodelstev (veleizdaja in kalenja javnega miru) polajševalen pa slučaj, da se še ni nobena škoda zgodila, osem-mesečna preiskava in pa življenje brez kazni od prvega kaznovanja, ki se je zgodilo zaradi nekega prestopka, pa do sedaj. Vsled tega poslužila se je sodnija svoje pravice in mu je še manjši kazen določila, kakor jo dotični paragraf napoveduje. Drugi zatoženci so bili za nekrive spoznani. Državni pravdnik objavil je takoj pritožbo ničevnosti gledé nekri- vih 4 zatožencev, gledé Železnikarja pa zaradi pre- majhne kazni. Vsled pravdnikove pritožbe se nekrivi niso mogli spustiti. Po najnovejših poročilih so pa menda že vsi prosti.

Razne reči.

— Kraljevi grad v Kragujeven na Srb- skem, je menda do tal pogorel. Ono poslopje bila je svoje dni lastnina kneza Miloša, ter je na zunaj jako neznatno poslopje. Tem večji pa je „luksus“ v notranjih prostorih, kjer se je orientalska krasotija po vseh sobah razprostirala.

— V Marseille na Francoskem prijel je avstrijski generalkonzul mešetarja, ki vsake dve leti iz južne Amerike pride v Avstrijo po mladoletne dekleta, ktere posebno po Galiciji za hiše pregreh v Buenos Ayres nabira in tje kaj vozi, kjer usmiljenja vredne zapeljanke navadno žalostno poginejo. Te dni došel je poziv iz Levova na avstrijski general- konzulat v Marseille, da se bo ondi odpeljal tak in tak človek s tremi mladimi Poljakinami v Buenos Ayres. Dekleta so preslepljene, mešetarja naj pri- mejo. Res so ga dobili, toda ni imel samo treh,

temveč osem takih nesrečnih pri sebi, s katerimi je mislil v južni Ameriki dobro kupčijo napraviti. Me- šetarja so zaprli, dekleta bodo pa na državne stroške domu poslali.

— Hud vihar. Amerikanski listi popisujejo strašen orkan (nevihto), kateri je na Japonskem stra- šanske nepopisljive nesreče to jesen napravil. Spodnji del mesta Jokohama, imenovan The Settlement, je popolnoma razdjan tako, da ni nobene nepoškodovane hiše ostalo. Nekteri so hotli kaj svojega pre- makljivega premoženja rešiti, ali od orkana silno razburjeni valovi morja, ki so se divje na suho zemljo (v mestu) zaganjali, so jih ograbili in s seboj v morje potegnili, le malo se jih je rešilo. Zgornjih viših delov mesta sicer razburjeni valovi niso dosegli, je pa to- liko bolj orkan divjal in poslopja podiral, najlepše hiše je prekuceval, kakor da bile bi iz papirja. Od 80 v luki stoječih bark se jih je 53 potopilo in 223 ljudi je življenje izgubilo; 12 bark z 120 ljudi je orkan nekam na široko morje odnesel, da se nič ne vé od njih. Bolj natančna poročila prišle bodo še le pozneje.

Telegrami.

Dunaj, 19. decembra. Eskomptna banka izplačuje vložene denarje, če tudi niso napo- vedani. Upravni odbor zložil je 10 milijonov goldinarjev skupaj, da bodo izplačevalni bla- gajnici na razpolaganje.

Zagreb, 19. decembra. Deželni zbor sklical se bo na 29. decembra.

London, 20. decembra. Nemci so se po- lastili nekaj primorja v Avstraliji. Razvili so nemško zastavo v Novi Irski, Novi Britaniji, na Admiralskih otokih in v Novi Gvineji.

Poslano.

Pozor, prečastita duhovščina!

Dandanes gospoduje žid povsod: V politiki, v časnikarstvu in trgovstvu; žid se je celó vrnil — v cerkev božjo. Ves svet je poln in mrgoli poto- valnih trgovinskih agentov (prodajalcev) in med temi je gotovo 90 odstotkov židov. Takega židov- skega agenta si najame mnogokrat tudi prodajal- nica cerkvenih reči, zato ker dobro vé, da v trgo- vini ima ravno žid tako namazan jezik, kakor nihče drugi. Tak agent gré po svetu; pri mestni duhovščini morda (?) ni opravil mnogo, ker ta ima vsakega blaga vedno dovolj pri rokah. Drugače je po deželi. V oddaljeno vas pride tak slepar. Siten, kakor je že, obišče gospoda župnika in mu razka- zuje s seboj prinešeno vzgledno blago, slike in — visoke cene. Dolgo žlobudrá in z zvijačo naposled izleče iz duhovnika, kaj bi njegova cerkev potrebo- vala. Urno ima stvar v roki, cena jako visoka. Gospod pravi: Nič za nas, je predrago. Ali agent toliko časa prigovarja in ceno zmanjšuje, da na- posled župnik misli: Naj bo, cena je zdaj komaj polovica, poskusimo. Kupčija je sklenjena. Veselo si roke maneč odide žid; čez nekaj dni pripelje pošta naročeno blago, za oči lepo, a navadno vse dru- gače, kakor je bil potovalcev uzor. Na ta način je nabral žid mnogo kupecev. Ako je bil poprej agent katoliške firme, gotovo bo zdaj ves zaslužek naklonil kakemu krivonosemu sobratu in v katoliške cerkve prihaja vedno več židovskega blaga. In mi — dobre duše, se židom še v cerkvi vklanamo. Temu se mora konec storiti! Treba je le nekoliko trdne volje in za vselej bomo naše najsvetejše reči židovskemu denarnemu maliku odtegnili. Kake misli morajo ti sleparji imeti od nas, da jim pustimo skruniti naše cerkve? Naj bi se predrznil katolik židom blago za njih sinagogo ponujati, no — ta bi jo naletel!

Lahko bi mi kdo oporekal, da se od žida v resnici ceneje kupi. Rečimo da, če tudi ne pritri- dimo, a za koliko časa? Če res ceneje kupiš od žida danes, je pa jutri blago že za nič. Ali je bil toraj po ceni? Gotovo ne. Sploh pa tiste nizke židovske cene niso tako nizke, kakor so na videz, kakor bi kdo mislil. Ako žid misli stvar prodati za en gol- dinar, ceni jo gotovo pet goldinarjev, misleč, če mi kdo obljubi polovico, ali tudi le tretjino, jaz se bom malo držal, potem odjenjeval, in naj mi tudi nič ne primakne, sem še zmirom na dobičku. Vrh tega še povdarjam: Bodi že cena taka ali drugačna, ka- košno je pa navadno blago? Še bolj sleparsko, kakor cena. Spet vse na videz; v pričo, znabiti za eno leto je že še, a kmalo potem cunja. Proč toraj z židovskim blagom iz katoliških cerkv! Že samo po sebi ni lepo, če židu, največjemu naspotniku naše sv. vere in cerkve, zaslužek dajemo, bratom po veri ga pa s tem prikrajšujemo; toliko bolj je pa to na- pačno, ko s tem cerkvi ne pomagamo niti s cenejšo, niti z boljšo robo. Pokažimo toraj takim krivo- nosnim agentom vselej vrata in ne dajmo preslepiti se zaradi sladkih, naglo tekočih besed. Saj imamo v Ljubljani dovolj poštenih prodajalnic cerkvenega blaga, n. pr., Hofbauer za cerkveno obleko, pasarji za cerkveno altarno orodje. Če nimamo časa osobno v Ljubljano hoditi ali dolga pisma pisariti, zado- stuje mala listnica, da bomo pošteno postreženi.

Nek poseben primerljaj s takim agentom me

je prisilil k tej izjavi, želim, da bi zarad dobre reči ne bila brez sadů.

Na Dolenjskem, 17. decembra 1884.

M. T.

Društvo za napravo zvonov za cerkev Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali gg.:

531. Gašpar Ješterle	5 gl. — kr.
532. Farani iz Sore	13 " — "
533. Sebastjana Meško	7 " — "
534. Lovro Oblak, kaplan, ...	3 " — "
535. Miha Barbo, kaplan, ...	5 " — "
536. Janez Porenta, dekan, ...	5 " — "
537. Andrej Pipan, duh. pomoč., ...	2 " — "
538. G. K.	5 " — "
539. Janez Dolžan, župnik, ...	5 " — "
540. Janez Čibašek, župnik, ...	1 " — "
541. Fani Dimnik, hči posest., ...	5 " — "
542. Jera Juvan, hišna posest., ...	5 " — "
543. Josip Juvan, hišni posest., ...	5 " — "
544. Neimenovan	1 " — "
545. Ana Korošič, ...	1 " — "
546. Neimenovana	5 " — "
547. Neimenovana	5 " — "
548. Klemenčič, profesor, ...	10 " — "
549. Urša Eržaj	5 " — "
550. Josip Porubski, kaplan, ...	2 " — "
551. Janez Smrekar	3 " 17 "
552. Ana Rankel	1 " — "
553. Rudolf Vogl, trgovec, ...	1 " — "
554. Neimenovan	1 " 30 "
555. Viktorija Lampe	— " 50 "
556. Josip Pihler	1 " 03 "
557. Ana Ryšavy	5 " — "
558. Neimenovana	3 " — "
559. Dr. pl. Henrik Pauker, kanonik, ...	10 " — "
560. Apolonija Vehove, hišinja, ...	5 " — "

Tuji.

18. decembra.

Pri **Maliči**: Karl Nening, trg. pot., z Dunaju. — F. Jerlach, komi, z Dunaja. — Müller, trg. pot., iz Heilbronna. — Al. Dorigo, posetnik, iz Vidna.

Pri **Slonu**: Josip Oesterreicher, trg. pot., z Dunaja. — J. Spitzkopf, trg. pot., z Dunaja. — Franc Jeanot, zdravnik za kurje očesa, s soprogo, z Dunaja. — Josip Pfeifer, trg. pot., iz Biellee. — Ka. Krk, trgovec, iz Brna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Radoslav Cieiremba, pravnik, z Dunaja. — Janez Abram, kupč. z lesom, iz Trsta.

Pri **Avstrijskem caru**: Edvard Appel, agent, z Dolenjskega.

Umrli so:

18. dec. Jera Blažič, kuharica, 72 let, Poljanske ulice št. 16, jetika.

19. dec. Marija Jeršin, delavka, 31 let, Hradeckijeva vas št. 27, jetika. — Karolina Jeglič, nadpaznikova hči, 5 leta, Hrenove ulice št. 5, vsled vodenice v glavi.

V bolnišnici:

18. dec. Janez Brečelnik, gostač, 66 let, vsled spridenja jeter.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

20. decembra.

Papirna renta po 100 glđ.	81 gl. 80 kr.
Sreberna	82 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 10 "
Akcije avstr.-ogerske banke	856 " — "
Kreditne akcije	290 " 60 "
London	123 " 30 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 79 "
Francoski napoleond.	9 " 75 1/2 "
Nemške marke	60 " 25 "

Od 19. decembra.

Ogerska zlata renta 6%	124 gl. 10 kr.
" " " " 4%	95 " 35 "
" " " " 5%	90 " 55 "
Akcije anglo-avstr. banke	200 glđ. 94 " 50 "
" " " " Länderbanke	94 " — "
" " " " avst.-oger. Lloyd v Trstu	571 " — "
" " " " državne železnice	306 " — "
" " " " Tramway-društva velj. 170 gl.	209 " 75 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 " 75 "
4% " " " " 1860	500 " 135 " 25 "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 171 " 25 "
" " " " " " 1864	50 " 170 " 50 "
Kreditne srečke	100 " 179 " — "
Ljubljanske srečke	20 " 23 " — "
Rudolfove srečke	10 " 18 " — "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	110 " — "
" " " " Ferdinandove sev.	105 " 70 "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 " 50 "

Izvrsten med (9)

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

Oroslavu Dolenou, svečarji v Ljubljani.

Dobiva se tudi med v satovji.

Ob enem priporočam visokočastiti duhovščini svojo

zalogo pravih garantiranih voščenihi sveč.

Naroča se še lahko in tudi vsi izišli sošitki dobivajo se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Obseg 3. sošitka tega zabavnika je sledeči: Giölgeda padishauin. Der letzte Ritt. Reise-Erinnerungen aus dem Türkenreiche von Karl May (Fortsetzung.) — Entthront und verbannt. Historischer Roman von Friedrich Janson (Fortsetzung). — Schlummernde Lieder. Gedicht von Bruder Norbert. — Aus meiner Soldatenzeit. Von J. T. Kujawa. Marsch- und Quatierabenteuer (Fortsetzung). — Der Kanarienvogel. Von einem erfahrenen Züchter. — Allerlei über Sommerfrische. — Papierkorb! Humoreske von J. Schwering. — Hynotismus. Von Dr. Fiedreich. — Nachklang zur goldenen Hochzeit des Fürsten von Hohenzollern und seiner Gemahlin. — Schlacht bei Bornhöved. Gedicht von Ulrich von der Uhlenhorst. — Jagderlebnisse. Seltene Begebenheit bei einem angeschossenen Vierzehn-Ender. — Allerlei. — Illustrationen. Allerlei Einwohner. Von L. Fehrenbach. — II. Zu ebener Erde. — III. Vom ersten Stock. — IV. Von der Polizei. — V. Brauchen keinen Hausschlüssel. — Herbstsegel. Von E. Grütznier. — Schloss Sibyllenort bei Oels in Schlesien. Nach einer photographischen Aufnahme. — Fürst Karl Anton von Hohenzollern-Sigmaringen und seine Gemahlin. Nach den neuesten Aufnahmen des Hofphotographen Kugler in Sigmaringen. — Brigittehen. Gemalt von Wille. — Mutter Brigitte. Gemalt von Wile. — Orgelnder Edelhirsch. Von Friedrich Specht.

Priznано nepokvarjene izvrstne voščene sveče

izdelujejo (3)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Nove harmonike (1)

v vsakem oziru izvrstne, prelepo v moll-glasu doneče, so naprodaj prav poceni na Vevčem št. 30.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijacejske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAIBACH 4 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvečih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezni čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, zvssem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(38) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno najboljšo vrste, izborno zoper brumore, pljučnico, kožne izpustke in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Ravnokar je izšla in se dobiva v **Katoliški Bukvarni** knjiga:

Mladega Gašparja

življenje in trpljenje.

Prosto poslovenil

J. S. Gombarov.

(Ponatis iz Slovenca.)

V osmerki 128 str. — Cena 30 kr.

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman, krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svoje bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (14)